

ჰაიზენბერგის განუზღვრელობათა თანაფარდობის
მოდულიზაცია და ენერგია-დროის განუზღვრელობის ახალი
ვერსია

თეიმურაზ
ნადარიშვილი^{ა,ბ}
ანზორ
ხელაშვილი^ბ

e-mail:

teimuraz.nadareishvili@tsu.ge

^ა ზუსტ და საბუნებისმეტყველო
მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ივანე
ჯავახიშვილის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
ი.ჭავჭავაძის გამზირი 3, თბილისი

^ბ თსუ მაღალი ენერგიების ფიზიკის
ინსტიტუტი,გ.დანელიას 9, თბილისი

ჩვენს შრომებში [1-2] ჩამოყალიბებული ოპერატორთა საშუალო მნიშვნელობების დროით გაწარმოების ფორმულები გამოყენებულია ჰეიზენბერგის განუზღვრელობათა თანაფარდობის მოდიფიცირებისათვის. ნაჩვენებია, რომ ჰაიზენბერგის განუზღვრელობის თანაფარდობას სფერულ კოორდინატებში მოდიფიცირება ჭირდება, როდესაც კომუტატორი ორ ოპერატორს შორის რიცხვია. მიღებულია ენერგია-დროის განუზღვრელობის ახალი ვერსია, რასაც შეუძლია შეცვალოს ცნობილი ინტერპრეტაციები და ჰქონდეთ ძალიან შორს მიმავალი ფიზიკური შედეგები.

ლიტერატურა

- [1] A.Khelashvili and T.Nadareishvili. Physics of Particles and Nuclei. Vol 51,p107-121(2020)
[2] A.Khelashvili and T.Nadareishvili. Arxiv: 1912.04842(2019)